

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП

ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПРОВАДИЯ”

Гр.Провадия, кв.”Север”, тел. 0518/42176, факс 0518/42170

ДОКЛАД

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ГОРИТЕ С
ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС ПРОВАДИЯ ПРЕЗ **2019** г.

Гр. Провадия 2020г.

Мониторингът на Горите с висока консервационна стойност, включва извършване на периодични наблюдения и анализ на състоянието на горите и местообитанията, чрез теренни наблюдения и разработване и прилагане на Система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС Провадия”. Системата за мониторинг на биологичното разнообразие има за цел да проследява и обобщава промените в биологичното разнообразие в горите и местообитанията, управлявани от ТП „ДГС Провадия” в дългосрочен план. Това се осъществява чрез систематизирани дългосрочни наблюдения на елементите на биологичното разнообразие, съпроводени със събиране, обработка, съхранение на данни, оценка на събраната в хода на мониторинга информация и анализ на въздействията върху биологичното разнообразие, преценка за неговото състояние и набелязване на мерки, които да се предприемат за предотвратяване на загубата му. Провеждането на мониторинг е основен инструмент в помощ при взимане на управленчески решения, имащи отношение към опазването на биологичното разнообразие на територията на ТП „ДГС Провадия”, като заедно с това обслужва нуждите от информация на възможно най-широк кръг ползватели.

Категоризация на горските територии, управлявани от ТП ДГС Провадия и обособяването им в съответните категории с висока консервационна стойност/ВКС/ е извършена за първи път през 2016г. През същата година са извършени основополагащи наблюдения на отделните ВКС, на база които ще се правят анализи при последващ мониторинг. През 2018г. бяха окончателно категоризирани горите във фаза на старост/ГФС/. Съгласно изискванията на Националният FSC стандарт за България, беше обособена и категория Представителни образци на естествени екосистеми, в която са включени площи от държавните горски територии, като стремежът ще е пълно запазване в естествения им вид, без извършване на ползване и други лесовъдски намеси.

Почти 90% от горските територии, предоставени за управление на ТП ДГС „Провадия”, са включени в различните категории ВКС. В някои случаи едни и същи подотдели попадат в повече от една консервационна категория. Това прави гората в съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. За всички категории ВКС се прилага годишен мониторинг, състоящ се в периодични теренни наблюдения и съпровождащ анализ за вида гора, проследяващ промените в биологичното разнообразие, осъществяващо се чрез събиране, обработка и съхранение на данните.

Разработени са формуляри за теренно наблюдение, които да се попълват от служителите в горите, по време на изпълнение на регулярната им дейност или при нарочни наблюдения на съответните ВКС. В доклада за ГВКС за правилното разпознаване на установените растителни и животински видове с консервационна стойност за територията на стопанството са приложени снимки.

Във връзка с мониторинга на горите с висока консервационна стойност за 2019г. дейността на стопанството, събраната информация и обобщените данни се изразяват в следното:

Служителите на стопанството са запознати с целта, методите и технология на наблюдение и събиране на данни чрез обучения и отделни ежедневни беседи. Извършвани са теренни наблюдения. Събраните данни от, попълнените, обработени, анализирани и архивирани отчетни формуляри, с посочени подотдели, в които е наблюдаван или се среща съответният вид отразяват състоянието на консервационните стойности.

При подготовката на досиетата за насажденията включени в ЛФ 2019, маркиращите лесовъди се запознаваха с предварителната информация от формуляр „Лист за предварителна идентификация на ключови елементи на околната среда и социално

въздействие. Дефиниране на мерки за опазване при маркиране и дърводобив”. Формулярът съдържа информация за наличие ВКС, характерни за насаждението, което ще се маркира. Правят се предписания за действия или ограничения, които да се спазват при маркирането и ползването в насаждението. След маркиране се попълват данни за тяхното действително състояние на терена и допълнителна информация по наблюдение на маркиращия лесовъд, като тези данни се взимат предвид при изготвянето на карнет-описа и технологичния план.

При подготовката на технологичен план на всеки подотдел, предвиден за ползване за 2010г., са отразени съответните видове и консервационни стойности съгласно наблюденията от формуляра. На базата на проведените мониторингови наблюдения, ако е необходимо, се разписват и специфични предписания за изпълнение на горско – стопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности.

На терен служителите на ТП „ДГС Провадия” следят за правилно прилагане и спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВКС, биоразнообразието и местообитанията.

Разработени са формуляри за мониторинга на видовете от ВКС 1.2, 1.3 и местообитанията от ВКС 3. Тези формуляри са приложими и за всички останали важни от природозащитна гледна точка видове, които не попадат в споменатите по-горе категории. За видовете, обект и на ловно стопанска дейност, мониторинга може да се извършва и съобразно изискванията на ловоустройствения проект. Формулярите се попълват от лесничей, горски стражари, ръководител ГСУ при констатация на съответните видове и преди маркиране на съответно насаждение, предвидено за провеждане на горско-стопански дейности. Обобщават се съобразно предписанията в доклада за ГВКС и са на разположение при поискване от заинтересованите страни.

ВКС 1.1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

На територията, стопанисвана от ТП ДГС ПРОВАДИЯ има обявени четири защитени територии (ЗТ), които отговарят на т.1 от ВКС 1.1. По смисъла на Закона за защитените територии, категорията, към която са причислени съгласно обявените заповеди, са защитени местности (ЗМ).

През изминалата година за горите определени като ВКС 1.1. в доклада за ГВКС на ТП ДГС Провадия, няма настъпили промени в площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитените зони. Запазено е естественото им състояние, включително и на характерния за тези местообитания видов състав и условия на средата.

За ЗМ «Пробития камък – Цар Борисовия лопен» има изготвен и приет планове за действие за опазване на растителния вид 2014-2023г. Мониторинга и мерките за запазване и увеличаване на популациите на защитените видове се съобразени с плана.

За останалите защитени територии в границите на ТП ДГС Провадия няма изготвени и приети планове за управление. До тяхното изготвяне, стопанисването се извършва съгласно Закона за защитените територии, заповедта за обявяване и заповедите за прекатегоризация, като са в сила следните допълнителни ограничения:

- ✓ Забрана на голите сечи и подмяна на основния дървесен вид.
- ✓ Санитарни сечи и изваждане на мъртва дървесина и стари дървета, се водят само в случаите когато има големи природни нарушения (ветровали, снеговали, пожари) или каламитети.

До окончателното произнасяне на Европейската комисия за защитените зони и респективно изготвянето на Плановете им за управление, се прилагат горкостопански практики, които не водят до промяна на естествените местообитания и горски екосистеми. Прилаганите лесовъдски мероприятия се съобразяват с естествената динамика на горските екосистеми и сукцесионните процеси.

По линия на превенцията, прилаганите горскостопански дейности са изцяло съобразени с поддържането и подобряването на благоприятното природозащитно състояние на горските видове и местообитания.

От местообитанията, защитени по «Натура 2000 България», са определени като «гори във фаза на старост»/ГФС/ и като «Представителни образци на естествени екосистеми»/ПОЕЕ/ площи, в които не е извършване горскостопански дейност и ще се стопанисват в естественият им вид.

През 2019г. в следствие на учреден сервитут за изграждане на долекопровод от национално значение «Варна-Бургас» от площта на ПОЕЕ отпаднаха 12,8ха. Като цяло площта на отпадналите ПОЕЕ и много малка в сравнение с общата сертифицирана площ, така че процентът на ПОЕЕ е почти без промяна.

За промени на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление. Проверява се периодично за постъпили предложения за създаване на нови защитени територии, които потенциално могат да бъдат повлияни от горскостопанските дейности.

ВКС 1.2 ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

В доклада за ГВКС са определени два растителни вида с разпространение на територията на ТП ДГС Провадия, които не са включени в Приложение 1А на Ръководството за определяне на ВКС, но са обявени за ендемити и заради ограниченото им разпространение са обособени Защитените местности.

През 2019г. са подадени 2 формуляра за наблюдения на растителните видове.

1.Борзеанов игловръх (*Alyssum borzaeanum*),

2.Тънкожилест пелин (*Artemisia lerchiana*)

Наблюдавани са единични брой в отд.41,42,43, ЗМ“Голямо и малко було“

Като цяло не са констатирани нарушения в защитените местности и не са получавани сигнали за браконьерство.

За наблюдавани животинските видове, има попълнени ... формуляра.

Обобщените данни са за следните видове:

Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*)

На територията на ТП ДГС Провадия е наблюдаван в отдели 41.42. Наблюдаван е един индивид, в полет, през месец ноември 2019г. Птицата е била спокойна. За момента не е установено трайно настаняване на вида в отдела.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И БЪДЕЩ МОНИТОРИНГ

Установяване местонахождение на гнездата.

За опазване хранителната база на вида да не се допуска палене на стърнища и храсти, да не се разорават, залесяват или застрояват наличните ливади, пасища и степи в района.

Картиране на гнездещите в ДГС двойки и мониторинг на съответните отдели за присъствието на вида.

Козодой(*Caprimulgus europaeus*)

Включен е в списъка на защитените животни в България. Природозащитен статус7 включен в приложение 3 от ЗБР.

Птицата е прелетна за региона на България. На територията на ТП ДГС Провадия е наблюдаван в отдели 41.42,43, един индивид, през месец ноември 2019г. Птицата е била спокойна. За момента не е установено трайно настаняване на вида в в тези отдели.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И БЪДЕЩ МОНИТОРИНГ

Поддържане или възстановяване на условията в местообитанията, контрол и регулиране на неместни видове, които застрашават местни видове.

Черен щъркел (*Ciconia nigra* L.)

На територията на ТП ДГС Провадия е наблюдаван в отдели 98-д, 98-е, Наблюдавани са четири възрастни индивида в полет, през месец юли 2019г. В същия период е наблюдавана двойка в района на отдел 11 и една двойка в района на отдел 68, като е твърде вероятно това да е една и съща двойка. Не е установено дали гнезди в района на посочените отдели.

Единични индивиди са установени в района на с.Славейково и с.Черноок, където се наблюдават ежегодно.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И БЪДЕЩ МОНИТОРИНГ

Опазване чистотата на реките и рибните ресурси.

Установяване местонахождение на гнездата. Осигуряване на зони на спокойствие около гнездата и местата за хранене.

Мониторинг на популацията през 5 години.

Зелен кълвач (*Picus viridis*)

Включен е в списъка на защитените животни в България.

Наблюдаван е един мъжки екземпляр, кацнал и в полет, отд.136 през ноември 2019г.. Птицата е била спокойна, докато си е набавяла храна.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И БЪДЕЩ МОНИТОРИНГ

Поддържане или възстановяване на условията в местообитанията, контрол и регулиране на неместни видове, които застрашават местни видове.

Лалугер(*Spermophilus citellus*)

Природозащитен статус: в България : уязвим VU [A1c], ЗБР-II; международен: IUCN [A1c]; БеК-II; ДХ-II, IV. Включен е в ЗБР, Приложение 2

Наблюдавани са 3 възрастни индивида в откритите части полями в района на с.Манастир, през месец май 2019. Активни и жизнени.

ВЪЗМОЖНИ ЗАПЛАХИ:

Грабливи птици и хищници, пряко преследване, сукцесионни промени в местообитанията вследствие на намаляване на пасищното скотовъдство и най-вече на овцевъдството.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И БЪДЕЩ МОНИТОРИНГ

Разработване са информационни материали за необходимостта от опазването му.

Да не се разорават целинни земи за създаване на големи масиви орни площи, застрояване и залесяване.

Благороден елен (*Cervus elaphus*)

Съгласно формулярите от извършен мониторинг, този вид е наблюдаван в периода от април до ноември 2019 както следва:

През м.април – общо 19 индивида в отдели 27-28, от тях 7 млади и 12 възрастни.

През м.юни – 2 мъжки индивида, почиващи в отдел 48-к.

През м.ноември – 4 мъжки индивида в отдел 17-д, от тях 3 млади и 1 възрастен.

Като цяло популацията на благородния елен към момента е под допустимия за района на стопанството запас. Животните са били спокойни, не са наблюдавани следи от браконьерска дейност.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Да се контролира строго браконьерството в района.

Да се ограничат горскостопанските работи през размножителния период, около сватбовищата на благородния елен. Допускат се единствено дейности свързани с предотвратяване на нарушения от всякакъв произход, противопожарни и лесозащитни мероприятия или мероприятия свързани със защитата на важни инфраструктурни обекти.

Лесовъдските мероприятия през останалото време трябва да осигуряват запазване на природната стойност на насажденията като сватбовища:

- Да не се допуска замърсяване на горските територии с битови отпадъци и вредни химически вещества;

- На местата, където има калища да не се извършва сеч на дървета в радиус от 15м, а извозните трасета да се проектират и залагат, така че да не разрушават калищата;

- Прилагат се възобновителни сечи с по-дълъг възобновителен период (постепенно-котловинни).

Осигуряване на подхранване през зимните месеци

Не се предвижда ловностопанско ползване, освен селекционен отстрел

Дива свиня(Sus scrofa)

Както през 2018г., така и през 2019г. вниманието на служителите на стопанството беше заострено върху популацията на този вид във връзка с разпространяващата се с бързи темпове АЧС. През 2019г. в районите на гр.Варна и гр.Шумен бяха регистрирани неколkokратно огнища на зараза от африканска чума при домашни свине в свиневъдни комплекси. Разработен е съвместен план за действие през2020г. като са ангажирани всички институции, в чиято компетентност е ограничаването на заразата и предприемането на превантивни дейности - Агенция БАБХ, ИАГ-София, Областни управление ДП, Митнически и пристанищен контрол, Полиция. Организиран контролни пунктове за дезинфекция по граничните райони. Разписани са мерките и действията за ограничавана на заразата и за предотвратяване разпространението на болестта.

ПРЕВАНТИВНИ ДЕЙНОСТ И МЕРКИ ЗА КОНТРОЛ

Организирана съвместна работа с ловните сдружения – при всеки ловен излет при обход на терена се проверява за умрели животни. Служителите и ловците са инструктирани при откриване труп на индивид от вида, веднага да се сигнализира ветеринарна служба, за вземане на проба от умрялото животно. Утвърдена е инструкция за действие при установено наличие на АЧС и мерки за адекватни действия в такива случаи.

По време на ловни излети при отстрел на диви свине, задължително се взимат проби, които се изпращат за изследване в специализирана лаборатория гр.София. до излизане резултатите от пробите отстреляното животно се съхранява в хладилни камери.

ВКС 1.3. КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

Съгласно данни от попълнени формуляри за тази ВКС е установено следното:

Благороден елен (Cervus elaphus)

Видът е наблюдаван в района на с.Чайка, 15 брой , от оито 5 млади женски индивида 6 възрастни женски и 4 възрастни мъжки . Животните са беле спокойни, в процес на хранене.

ВКС 2. ЕКОСИСТЕМИ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ. НЕПОКЪТНАТИ ГОРСКИ ЛАНДШАФТИ, ГОЛЕМИ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ С ГЛОБАЛНО, РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВАТ ЖИЗНЕНИ ПОПУЛАЦИИ НА ПОВЕЧЕТО ЕСТЕСТВЕНО СРЕЩАНИ ВИДОВЕ В ЕСТЕСТВЕНИТЕ ИМ МОДЕЛИ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ОБИЛИЕ.

По отношение на горите, включени в тази категория, планираните лесовъдски и стопански мероприятия не водят до намаляване на процента на лесистост на стопанството, тъй като се използват лесовъдски системи, които поддържат видовото, възрастовото и структурното разнообразие в насажденията и на ниво ландшафт. В съответствие с особеностите на всяко едно насаждение се прилагат природосъобразни и разнообразни лесовъдски практики и подходи.

Прилагат се екологични принципи при планиране и извеждане на лесовъдските мероприятия. Поддържа се определено количество мъртва дървесина в насажденията, като се оставят дървета с хралупи, единични и групи стари дървета, както и паднала мъртва дървесина.

Дава се приоритет на естественото възобновяване, което в района на ТП ДГС Провадия е много добро. В насаждения, в които още няма настъпило такова, се прилагат лесовъдски дейности, в посока подготовка и подпомагане на естественото възобновяване.

Не се допуска смяна на коренния дървесен състав.

През 2019г. не са извършвани възстановителни дейности (залесяване), тъй като няма необходимост от такива.

Планираните и прилаганите дейности (в това число и лесовъдски) недопускат увеличаване на антропогенната фрагментираност на територията. На територията на стопанството не са проектирани и отворяни нови горски пътища. Набичната горска пътна инфраструктура е запазена в съществуващия ѝ към момента вид. В случай на необходимост от проектиране на нови пътища и/или разширяване на съществуващата инфраструктура, подходът ще бъде към максимално запазване целостта на ландшафта.

ВКС 3. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ РЕДКИ, ЗАСТРАШЕНИ ИЛИ ИЗЧЕЗВАЩИ ЕКОСИСТЕМИ, ИЛИ СЪДЪРЖАЩИ СЕ В ТАКИВА.

На територията на ТП ДГС Провадия за гори във фаза на старост - Old growth forests, са определени насаждения с различна възраст, в които досега не е извършвано ползване, с обща площ **670,4ха**, което е 5% от площта на горските територии в обхвата на сертифицираната територия на ТП ДГС Провадия.

Определените като ГФС са оставени на естествената им динамика, в тях не е предвидена да се извършва лесовъдска намеса.

Проведено е обучение на персонала, участващ в горскостопанските мероприятия, като служителите са запознати с всички ограничения предизвикани от наличието на гори, категоризирани в този вид ВКС и мерките за контрола и опазването им.

Анализат на формулярите от извършен мониторинг през 2019г. в ГФС показва добро състояние на насажденията. Не се наблюдава обезлистване от абиотични и биотични фактори. В някои от насажденията се наблюдават единични повреди от ледолом и снеголом. Мъртвата дървесина е в рамките на нормалния естествен отпад. Не се наблюдават сукцесионни процеси в тези гори, напротив на места е констатирано много добро възобновяване от местните дървесни видове – цер, благун и бук. Не е констатирано настаняване на инвазивни видове. Няма наличие на дегенеративни процеси.

Определени са и представителни образци на естествени екосистеми, които обхващат 10% от сертифицираната площ на стопанството. В тези насаждения се предвижда да се оставят без ползване и лесовъдска намеса, подобно на горите във фаза на старост, като целта е да се запазят в натурален вид и да се наблюдават естествените природни процеси в тях, възникнали в следствие на климатичните фактори

Водените сечи в горите, включени в тази категория се определени в съответствие с изискванията на Стандарта и действащата нормативната уредба, като намесата в тях ще бъде само при необходимост и вследствие на възникнал каламитет или природно бедствие.

През 2019г. няма установени заплахите за горите, включени във ВКС 3.

ВКС 4.1 ГОРИ – ЕДИНСТВЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ПИТЕЙНА ВОДА

Съгласно списъка на отделите и подотделите, определени като източници на питейна вода за ТП ДГС Провадия и описани в Доклада за ГВКС, през 2019г. не са водени лесовъдски мероприятия в тях.

При наличие на горскостопанска дейност в близост до подотдели обособени в тази категория ВКС, се следи за спазване изискванията за стопанисване и препоръките за лесовъдска намеса, а именно:

- ✓ Минимално нарушаване на земната повърхност при извоз на дървесина, дърводобив с много ниска интензивност.
- ✓ Използване на лесовъдски системи, осигуряващи постоянно покритие на горските територии във водосбора с гора;

Служителите са запознати с ограниченията, предизвикани от наличието на ВКС и мерките за опазване на тези стойности.

ВКС 4.3 ГОРИ С РЕШАВАЩО ПРОТИВОЕРОЗИОННО ЗНАЧЕНИЕ

В определените и описани ГВКС в обхвата на ТП „ДГС Провадия“, попадащи в тази категория, през 2019г. няма извеждани мероприятия.

В горите с решаващо противоерозионно значение няма наличие на прояви на съвременна ерозия.

През 2017 година по западния скален венец над гр.Провадия, попадащ в отдели 110, 111 по ГСП от 2014г., е наблюдавано активиране на срутищни процеси и откъсване на единични скални блокове. Съвместно с местните общински структури е предвидено задействане на процедура по обследване и проучване на скалните венци с цел установяване на състоянието им и предвиждане на адекватни и ефикасни укрепителни действия. През 2019 година процеси на срутване и отделяне на скални късове не е установено.

В горите с наклон над 30°, находящи се под скалните венци над гр.Провадия не се наблюдават ерозионни, срутищни или свлачищни процеси. Теренът се наблюдава, като се взимат превантивни мерки по предотвратяване на незаконен добив и нарушаване на растителната защита на скалните маси от местни ромски набези.

ВКС 4.5. ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ (ЗЕМЕДЕЛИЕ, РИБНИ ЗАПАСИ) И ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНФРАСТРУКТУРНИТЕ ОБЕКТИ

През 2019г., на територията на ТП ДГС Провадия, е извършено почистване на опасни и сухи дървета, застрашаващи пътната инфраструктура и здравето на хората в района на общински път Провадия – Дългопол. в подотдели, които не са идентифицирани като гори, които отговарят на определението за ВКС 4.5, но са свързани със защита на инфраструктурни обекти.

Като цяло обособените в тази категория насаждения са в добро състояние, без прояви на съхнене и заболявания, както от биотични, така и от абиотични фактори на средата. През 2019г. в такива насаждения не са извършвани мероприятия.

ВКС 6. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ И ТРАДИЦИИ, РЕЛИГИОЗНА И ЕТНИЧЕСКА ИДЕНТИЧНОСТ

През изминалата година в отделите и подотделите на територията на ТП „ДГС Провадия“, които се причисляват към тази категория ВКС, не са планирани и провеждани мероприятия, които водят до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората като ВКС 6 (напр. голи сечи, краткосрочно-постепенни сечи, възобновителни сечи с голяма интензивност).

Обособените в тази категория насаждения са в добро състояние, без прояви на съхнене и заболявания, както от биотични, така и от абиотични фактори на средата, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите.

Наличие на промени в горите с ВКС в обхвата на дейност на ТП ДГС Провадия:

През мониторинговия период не са идентифицирани нови находища на растителни и жинотински видове, установени на територията на стопанството и попадащи в Приложение 1 към националното ръководство, както и установяване наличието на нови видове.

На са определяни нови зони с водоохранно и водорегулиращо значение, освен посочените в доклада за ГВКС.

С влизане в сила на новият Национален FSC стандарт за България, е изготвен актуализиран Доклада за ВКС, който е съобразен с промените в Националното ръководство за определяне на ВКС. В Доклада са посочени коректно и по-точно обособените ВКС, както и установени нови такива. Докладът е публикуван на интернет платформата на стопанството за становища и допълнения от страна на заинтересованите страни. Към момента няма постъпили предложения, забележки и възражения по така изготвения доклад.

В края на 2019г. бе започнато ползване в учреден сервитут за изграждане на енергиен далекопровод „Варна – Бургас“, трасето на който преминава през подотдели, категоризирани като ПОЕЕ. В следствие на учредения сервитут са налага тези площи да отпаднат от тази категория, но тя е много малка и като цяло това няма да повлияе върху процента на определените ПОЕЕ спрямо общата сертифицирана площ на стопанството.

При актуализиране на доклада за ГВКС, тези промени ще бъдат отразени.

Срещи с представители на местните служби и общности.

Управлението и поддържането на ГВКС се насърчава и популяризира чрез местни кампании и срещи с населението, на които са обсъждани въпроси за устойчиво ползване на горите, свързани с опита и прилагане на полезни практики в горите от колектива на ТП „ДГС Провадия“.

През годината е поддържана постоянна комуникация с местните общности и заинтересовани страни: Кметовете на Община Провадия и на Община Ветрино; Кметове на населени места, намиращи се на територията на двете общини; Фирмите пряко свързани с дърводобивна дейност на територията на стопанството; Представители от местното население; Служители на РСПБЗН – Провадия и РУ – Полиция и др.

Местните служби и общности са запознати с видовете горите с ВКС на територията на стопанството, както и с необходимостта от информираност на местното население за значението и опазването на биоразнообразието и околната среда.

ТП ДГС Провадия работи в посока на популяризиране на лесовъдската професия, нейните цели и начин на работа, използваните лесовъдски практики и системи на ползване и значението им за опазване и увеличаване на биоразнообразието в горите, на многообразната им функционалност и на ползите от тях.

През изминалата 2019г. на територията на ТП „ДГС Провадия“ са извършени следните горскостопански дейности:

Възобновителни мероприятия

Отглеждане на петгодишна култура 70 дка, създадена от местни дървесни видове.

Отгледни сечи:

Сечи без материален добив - Осветления на площ 229 дка, с цел регулиране на произхода на горите и стимулиране на семенните фиданки.

Сечи с материален добив - прореждания на площ 290 дка, с цел подобряване видовият състав на горите, осигуряване на растежен простор и производство на качествена дървесина.

Подпомагане на естественото възобновяване /изсичане на подлес/ - 1608 дка, с цел стимулиране на естествените възобновителни процеси, настъпили в насажденията и осигуряване условия за развитие на младите поници и фиданки.

Възобновителни сечи с предварително възобновяване са изведени на площ 2921 дка, с цел подготовка и осигуряване на условия за развитие на млади насаждения с естествен произход.

Санитарни сечи през 2019г. не са залагани и не са извеждани, което показва, че здравословното състояние на горите в района на стопанството за момента е стабилно.

Поддръжка на минерализовани ивици – 51000лм за превенция и борба с пожарите

Ползването на дървесина през 2019г. е съобразено с планираното по ГСП 2014г. на стопанството.

За нуждите на местното население, малки преработватели и занаятчии в района на дейност на стопанството, са издадени разрешителни за паша, събиране на сено, гъби, билки, както и за разполагане на временни пчелини.

Анализ от мониторинга на ГВКС.

Анализът на събраните данни от извършеното проучване в периода януари - декември 2019г. за ежегодния мониторинг на биологичното разнообразие на ГВКС и прилагане принципите на устойчивото използване на биологичните ресурси и опазването на биоразнообразието в района на ТП „ДГС Провадия“ показват, че не са допуснати пропуски и нарушения при стопанисването на горите.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност, благоприятстват осигуряването на основните функции на горите, като защита на почвите, водните ресурси и чистотата на въздуха; регулиране на климата и усвояване на кислорода; производство на дървесни и недървесни продукти; осигуряване на социални, образователни, научни, ландшафтни и рекреационни ползи за обществото; защита на природното и културното наследство.

Състоянието на възобновяването в горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат на добрите лесовъдски практики, прилагащи се в горите на ТП „ДГС Провадия“, чрез спазване на основни лесовъдски принципи при извеждане на сечите.

Благодарение на срещите, организирани и инициирани от ТП ДГС „Провадия“ с местните общности, нагласите на населението спрямо опазването и стопанисването на горските територии, биоразнообразието и околната среда са положителни и бавно, но сигурно дават своя резултат. Съвместната работа с институциите, подкрепата и разбирането, което среща стопанството, улеснява работата на служителите и благоприятства за добрите резултати, които са постигнати през изминалата година.

ТП „ДГС Провадия“ е разработило подходящи практики и системи за управление и мониторинг на ГВКС относно процедурите по неговото прилагане на практика. Поетапно процедурите се актуализират в съответствие с Национален FSC стандарт за България.

Информация по отношение на обособените ГВКС, начините на обследване, обобщаване на данните и съответните анализи са на разположение на всеки заинтересован в ТП ДГС Провадия.

Изготвил: .....

(инж. Ангелина Янева - зам. директор)